

Dnr M-2024-376

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Box 74
182 11 Danderyd

Synpunkter på Anmälan om C-verksamhet – ny helikopterflygplats vid Danderyds sjukhus. Dnr M-2024-376.

Danderyds Villaägareförening, som inte fått ärendet på remiss, vill härmed komma in med sitt yttrande.

Ärendet ingår, som vi förstått det, som en del inom planeringen av området för Danderyds sjukhus. Vi bifogar därför vårt yttrande över Plansamråd Danderyds sjukhus. Dnr KS 2022/0220, daterat 17 juni 2023 med rubriken "Utveckling eller övermod? Bygger vi Babels hus?"

Vi efterlyste mer information och nya fysiska samrådstillfällen samt att ledande representanter från Danderyds kommun och Danderyds sjukhus medverkar med sin syn på uppdraget. Detta har inte hörsammats.

Vi är alltså fortfarande oinformerade om syfte, användning och ändamål för området. Kommer planering att ske enbart för sjukhusets behov eller planerar man ytterligare expansion av området, t.ex. att vissa delar säljs ut för andra ändamål, såsom t.ex. kommersiella kontor eller arbetslokaler, detta kanske för att finansiera de enorma satsningar som sjukhuset verkar planera? Danderyds sjukhus har ju redan sålt fastigheten Sjukhuset 7 till privat näringsidkare.

Vi är angelägna att ha ett väl fungerande sjukhus i vår närhet och motsätter oss inte viss helikopterverksamhet i området för sjukhusets behov. Men vad betyder ordet "helikopterflygplats"? Kommer även annan helikoptertrafik, nu eller i framtiden, att tillåtas? Detta ställer vi oss starkt tveksamma till. Oklarhet råder huruvida tidigare genererade ca 300 flygrörelser per år avses utökas till ca 1250 flygrörelser per år, vilket redovisas i anmälan eller ca 500 flygrörelser per år, vilket förekommit i andra sammanhang. Precisering krävs.

Buller och andra störningar

Helikoptertrafik innebär stark påverkan på omgivningen. Det gäller buller, avgaser, gifter etc., såsom redovisas i anmälan. Och detta i en miljö, som redan är starkt ansträngd av andra verksamheter, såsom E18, Roslagsbanan och omfattande bebyggelse av såväl bostäder som arbetsplatser. Störst omedelbar påverkan från ordinarie trafik utövas, så vitt vi förstår, av buller. Då bortser vi från olyckor och krigshandlingar, som vi diskuterar nedan.

På senare år har Sverige höjt riktvärdena för buller jämfört den av WHO internationellt rekommenderade normen för ekvivalent buller (55 Decibel utomhus/ 30 Decibel inomhus med vissa avsteg). (Notera att för föreliggande ärende gäller momentana störningar från enskilda rörelser, alltså inte (ännu?) ekvivalent buller). Notera vidare att Decibelskalan är logaritmisk, varvid en höjning från t.ex. 55 Decibel till 60 Decibel innebär ett närmare 3 gånger förhöjt bullertryck och en höjning från 55 Decibel till 65 Decibel innebär en förhöjning på 10 gånger! Buller förorsakar förutom otrivsel och hörselsvårigheter även hjärt- och kärlsjukdomar, koncentrationssvårigheter etc. Buller uppifrån

sprider sig vida över nejden och är svårare att avskärma än buller i sidled, som kan vara nog så besvärande. Med ökad trafik kan livssituationen för kringboende bli nog så outhärdlig. Jämför situationen kring Bromma eller Arlanda.

Lämpligast vore att bullret åtgärdades vid källan, i form av tystare maskiner, men det behövs mer forskning och utveckling även av andra metoder för att släcka buller. Rent teoretiskt finns flera möjligheter, såsom att anlägga motljudd eller, än mer avancerat, begränsa och släcka ljudet i sid- eller djupled. Teorier finns, men vi vet inte hur det fungerar i praktiken. Vi är dock inte uppdaterade om dagens forskning inom akustik, utan kan bara hänvisa till aktuell expertis på området.

I dagens läge gäller det alltså att begränsa bullret i höjd och sidled och därvid begränsa flygrutternas till områden där det orsakar minst olägenheter. Det samma gäller givetvis för andra störningar och också för olyckor.

Vad gäller andra störningar har vi inte tid eller kompetens att i dagens läge yttra oss, men förbehåller oss rätten att under resans gång följa ärendet och lämna våra synpunkter. Vi utgår ifrån att gällande regler inte överskrids och att man även beaktar störningar från andra verksamheter i området..

Risker och olyckor.

Olyckor är inte alltid förutsägbara, men kan i viss mån undvikas med god kunskap, gott omdöme och god planering. Vi tycker oss se att den riskutredning som gjorts är av god kvalitet och vi har inte kompetens att gå in på enskilda detaljer. Dock vill vi påpeka vikten av landning vid olika väderförhållanden. Det är inte lämpligt att landa på en helikopterplatta på hög höjd vid kastvindar eller andra svåra förhållanden. Det måste finnas möjlighet att landa på mark också. Nuvarande helikopterplatta är inte optimalt belägen, men möjligheten att finna fri plats för landning på mark vid ogynnsamma förhållanden bör ses över.

Kriser och krigshändelser. Sprid riskerna!

Såsom vi redan påtalat i vårt yttrande över plansamrådet för Danderyds sjukhus anser vi att sjukhusområdet är bra beläget i fredstid men sårbart i kristider. Det första som bombas är ofta sjukhus och infrastruktur. Ju större sjukhus, desto större risk och desto större effekt. Danderyds sjukhus ligger dessutom strategiskt utsatt genom sitt läge invid Stocksundsbron. Helikopterplattan på taket behöver kompletteras med möjligheten att landa på mark. Detta för att säkra möjligheten att nå och även evakuera sjukhuset under såväl svåra väderförhållanden som kris- och krigstider.

Vi efterlyser en analys huruvida det är bättre att koncentrera verksamheten till några få stora enheter eller om det är bättre att ha mindre enheter på olika platser i samhället!

Vem berörs

Det är rimligt att flygrutternas planeras så att störningarna blir så små som möjligt. Vi noterar att information endast utgått till följande:

Stockholms golfklubb

Fribergaskolan

Stocksundsskolan

Mörbyskolan

Majstigens förskola

Förskola Villa Solevi

Förskola Vasavägen

Charlottenbergs förskola

Villaägare Kevinge strand

Bostadsrätts- och hyresgästföreningar Mörbylund, Mörbyhöjden, Charlottenberg och Inverness

Vilka principer har man utgått ifrån? Vi saknar i första hand mycket nära liggande flerfamiljshusen på Mörby backe och Golfvägen/Golfbanevägen och därmed även villorna på Golfvägen och Bunkervägen, likaså villorna kring samtliga berörda förskolor och även en generöst tilltagen vidare krets, speciellt Klingsta och Berga. Notera att många av dessa områden redan är störda av trafiken från E18 och att därmed bullerstörningarna redan är påtagliga och inte får bli värre.

Sammanfattning och yrkanden

Vi förstår och uppskattar vikten av att ha tillgång till ett välfungerande sjukhus i vår närmiljö, men vi anser att informationen är för knapphändig och ofullständig för att vi skall kunna ha möjlighet att ta ställning till föreliggande förslag. Givetvis måste den, som drabbas ha rätt till rättelse och/eller skälig ersättning.

Vi yrkar därför på ett nytt samråd där ansvariga representanter för Regionen och Sjukhuset presenterar syfte och ändamål för sina planer.

Danderyd, den 28 september 2024

Danderyds Villaägareförening /Anita Enflo, ordförande
Skiljevägen 27
182 56 Danderyd
anita.enflo@gmail.com
tel 0705 21 48 24